

BOFIT

VENÄJÄ -TIETOISKU

Ajankohtaisia teemoja Venäjän
taloudesta ja talouspolitiikasta

Ohjelma

Twitterissä
keskustelua voi
käydä hashtagilla
#venäjätietoisku

Venäjän talouden tilanne

likka Korhonen, tutkimuspäällikkö, BOFIT (@likkaKorhonen)

Talouspoliittiset toimet koronaepidemian torjumiseksi

Heli Simola, vanhempi ekonomisti, BOFIT

Öljyn hinnan romahduksen vaikutukset Venäjän talouteen

Laura Solanko, vanhempi neuvonantaja, BOFIT (@LSolanko)

Tilaisuudessa on varattu aikaa kysymyksille ja keskustelulle.

BOFIT
VENÄJÄ
-TIETOISKU

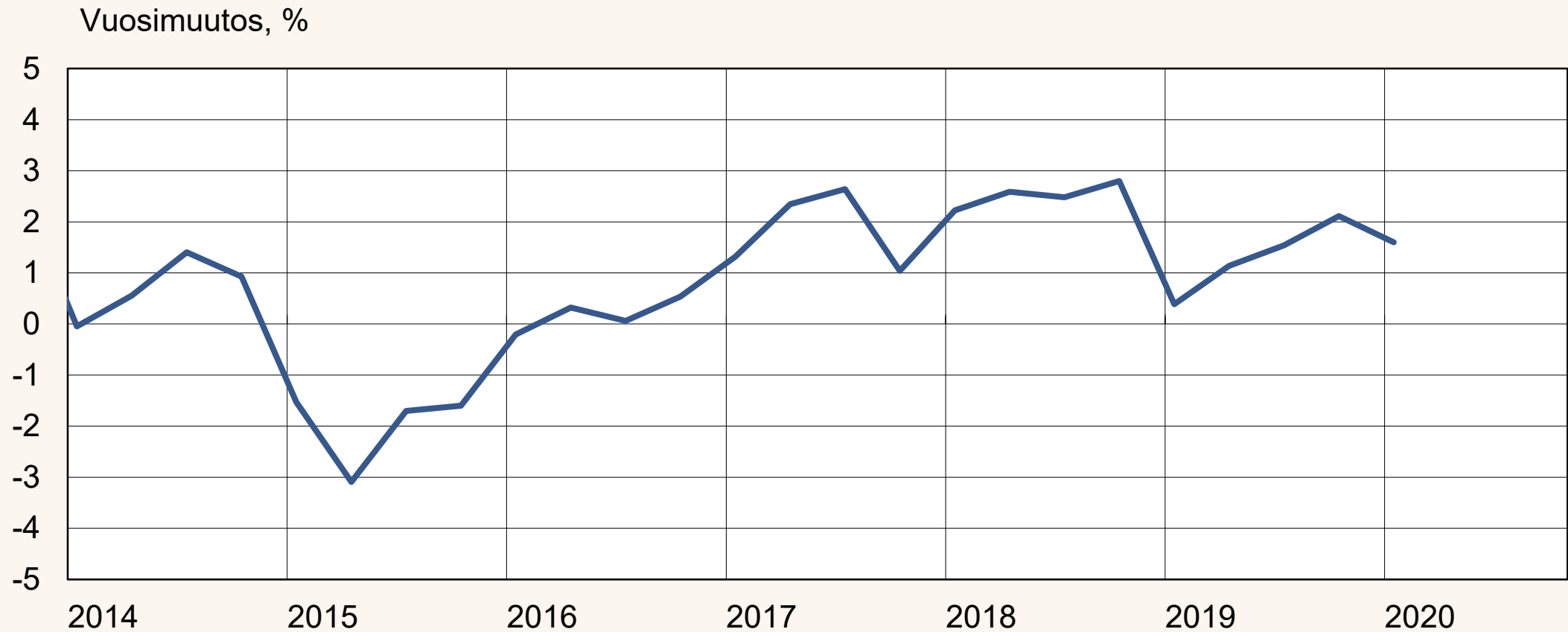
Ajankohtaisia teemoja Venäjän
taloudesta ja talouspolitiikasta

Venäjän talouden tilanne

likka Korhonen
Siirtymätalouksien tutkimuslaitos (BOFIT), Suomen Pankki

Ensimmäisellä neljänneksellä Venäjän BKT kasvoi vielä 1,6 % vuoden takaa

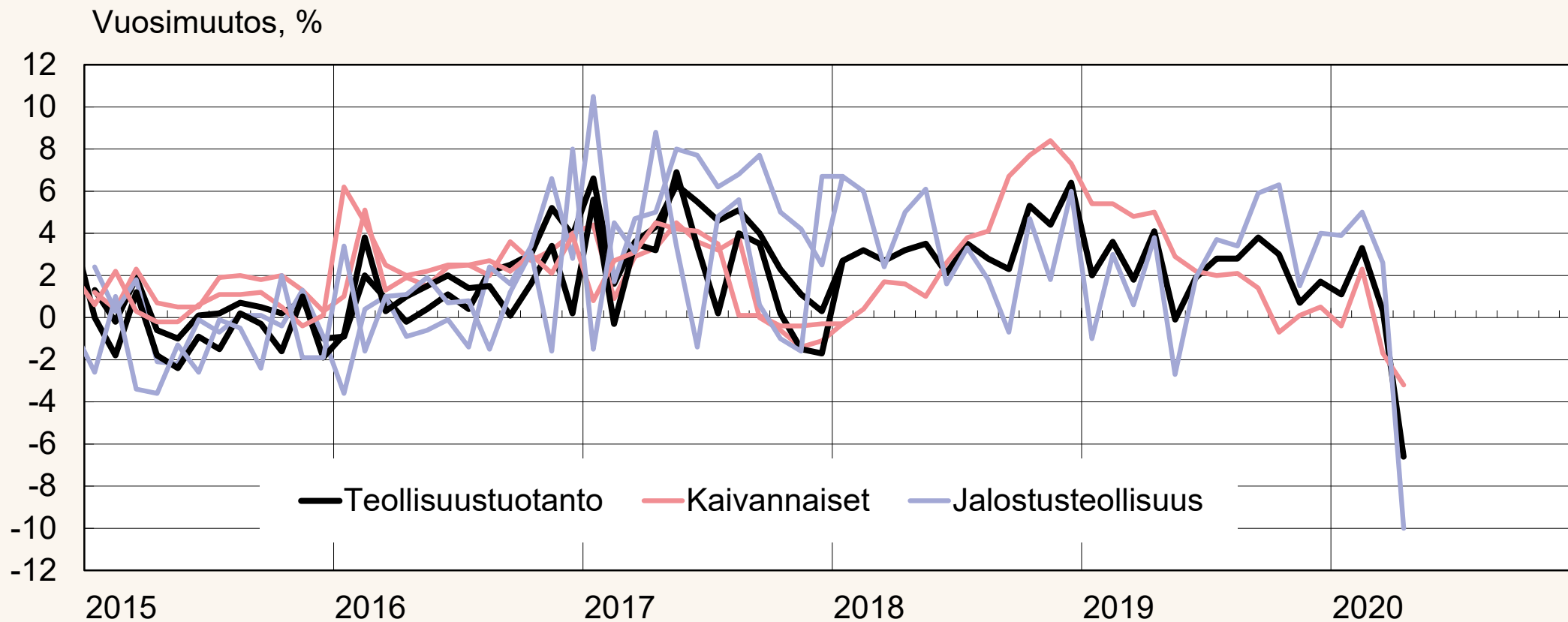

Lähde: Macrobond/Rosstat.

Tänä vuonna Venäjän talouteen iskee kaksi shokkia: öljyn hinnan romahdus ja koronaepidemia

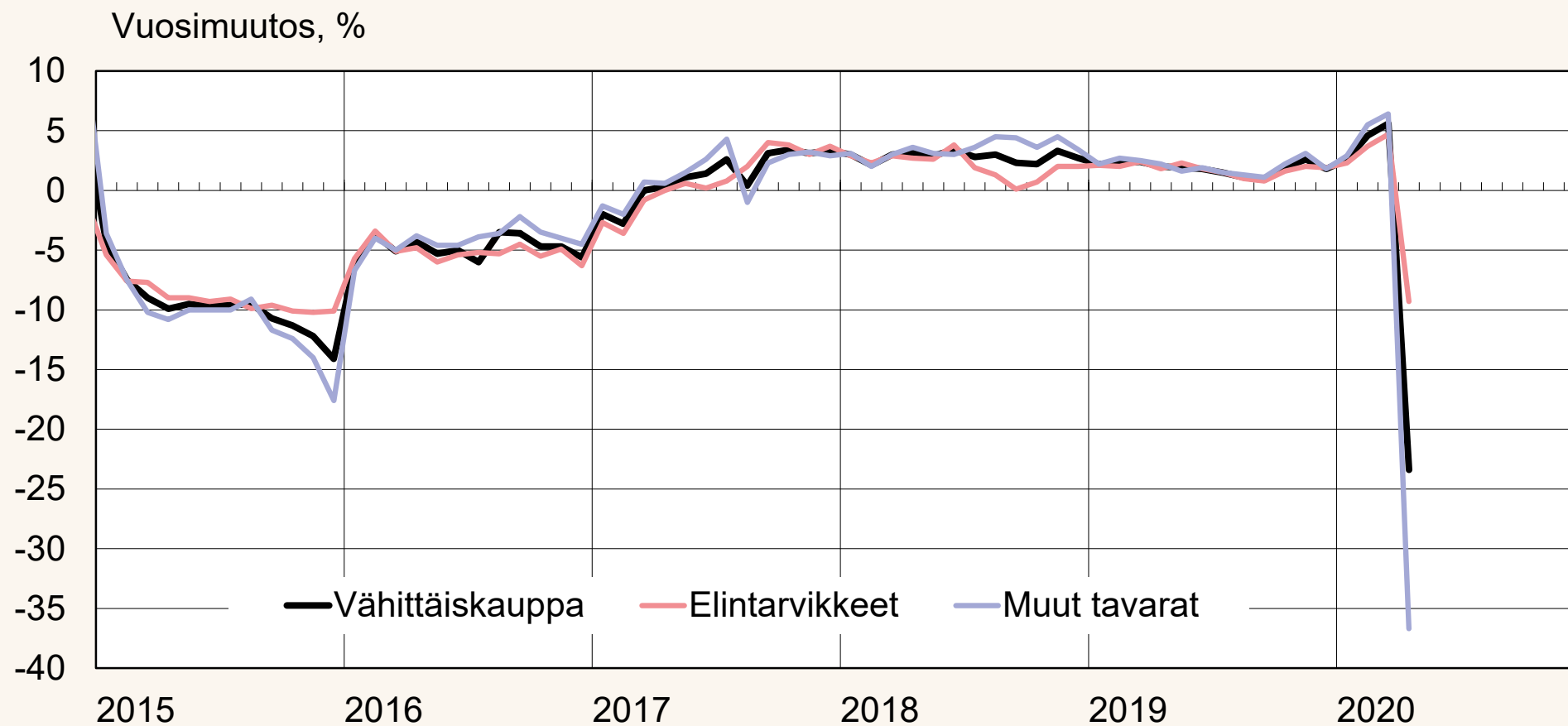
- Moskovassa ja monissa muissa suurissa kaupungeissa erittäin tiukkoja liikkumisen rajoituksia maaliskuun lopulta ainakin toukokuun lopulle – useat rajoitukset jatkuvat esimerkiksi Moskovassa kesäkuun puolella
- Presidentin määräys ”palkallisesta vapaasta” johti osaltaan tuotannon vähenemiseen, palveluissa myös ihmisten haluttomuus liikkua ulkona vaikuttanut negatiivisesti
- Ulkomaanmatkojen lähes täydellinen kieltö; merkittäviä maan sisäisiä matkustusrajoituksia
- Öljyn hinta romahti maalis-huhtikuussa

Teollisuustuotanto laski voimakkaasti huhtikuussa

Lähde: Macrobond/Rosstat.

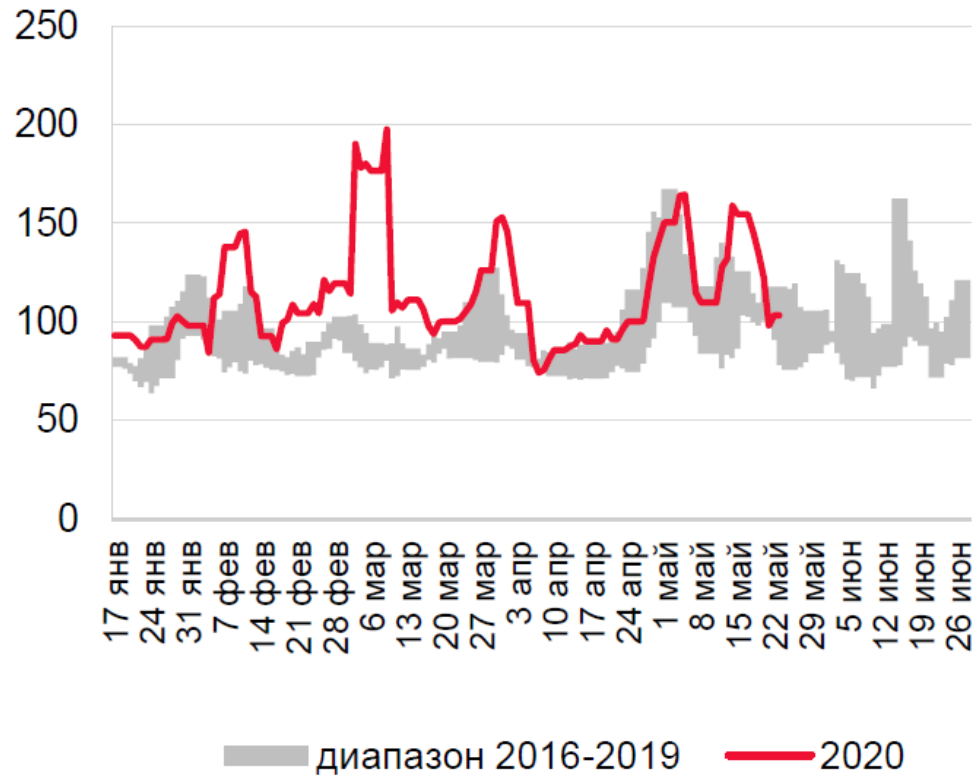
Mutta vähittäiskauppa suorastaan romahti

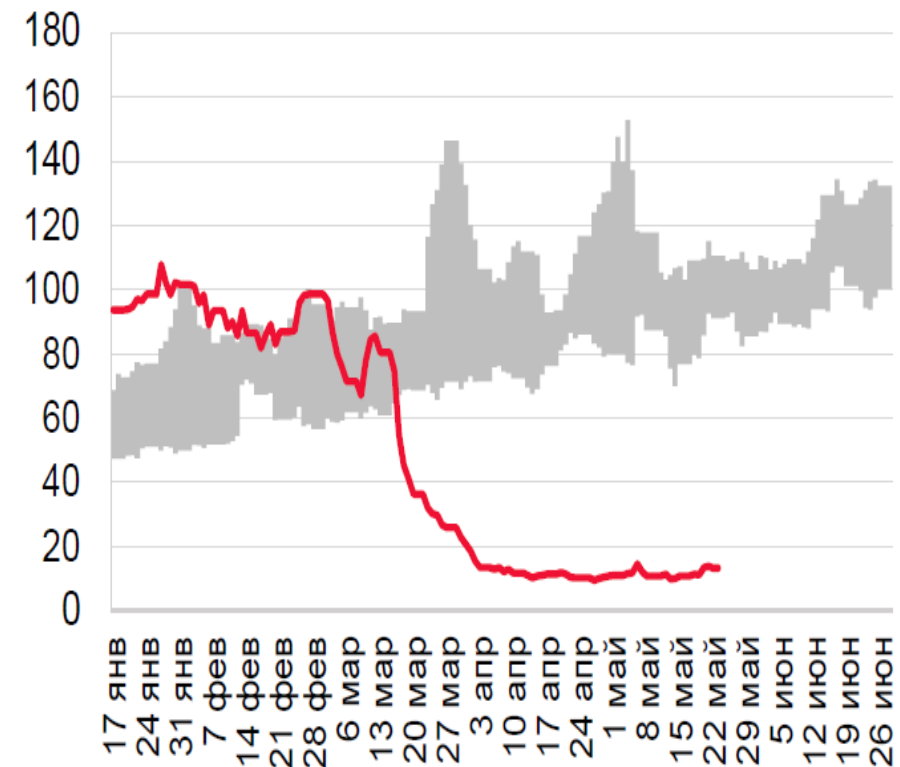
Lähde: Macrobond/Rosstat.

Keskuspankin maksuliikennedata kertoo, että aktiviteetti elpyi osaksi toukokuussa – alojen välillä suuria eroja

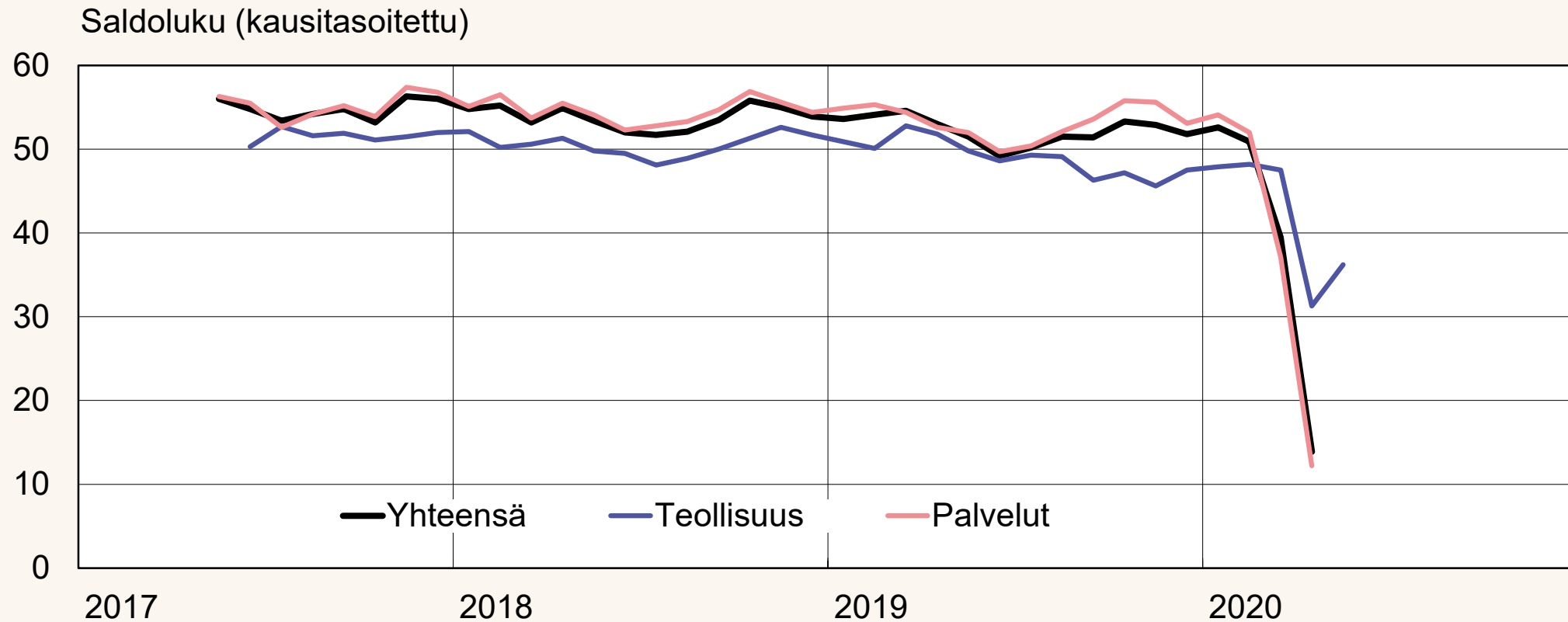
Kemian teollisuus

Turismi

Ostopäällikköindeksit kertovat myös varovaisesta käänteestä toukokuussa

Lähde: Macrobond/Markit.

Tänä vuonna Venäjän bruttokansantuote supistuu selvästi

Ennusteita Venäjän BKT:n muutokselle

ORGANISAATIO	ENNUSTE		PÄIVÄMÄÄRÄ
	2020	2021	
KANSAINVÄLINEN VALUUTTARAHASTO	-5,5 %	3,5 %	14.4.2020
VENÄJÄN KESKUSPANKKI	-4,0 - -6,0 %	2,8-4,8 %	24.4.2020
CONSENSUS ECONOMICS	-5,0 %	3,4 %	18.5.2020
J.P.MORGAN	-4,7 %	4,3 %	29.5.2020

Talouspoliittiset toimet koronaepidemian torjumiseksi

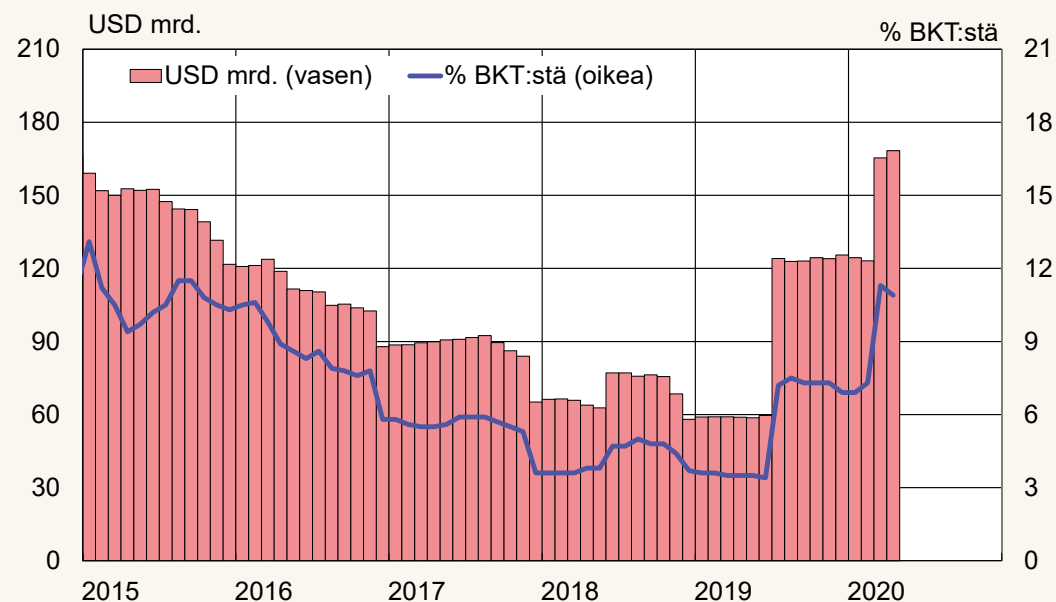
Heli Simola
Siirtymätalouksien tutkimuslaitos (BOFIT), Suomen Pankki

Venäjän talouspolitiikan tavoitteena viime vuosina talouden vakauttaminen ja pyrkimys suurempaan riippumattomuuteen

- Taustalla vuosien 2014-15 talouskriisi
 - Länsimaiden asettamat talouspakotteet
 - Talouden riippuvuus öljyn hinnasta ja ulkomaisesta rahoituksesta
- Kireähkö finanssipolitiikka
 - Budjettisääntö
 - Öljytulojen säästäminen rahastoon
- Kurinalainen rahapolitiikka
 - Siirtyminen inflaatiotavoitteeseen
 - Maltillinen korkopolitiikka

Venäjän talous oli varsin vakaa tämän vuoden alussa

Venäjän öljyrahastovarat

Lähde: Macrobond/Venäjän finanssiministeriö.

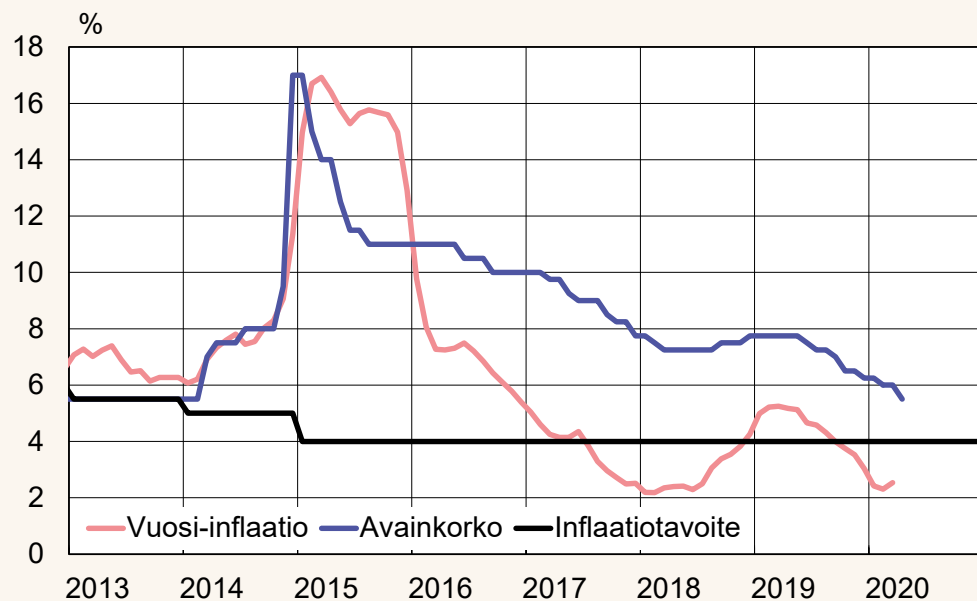
- Mittavat puskurivarat
 - Öljyrahastossa 150 mrd. USD likvidejä varoja
 - Valuuttavaranto 570 mrd. dollaria
- Suhteellisen vähän velkaa
 - Valtion velka 13 % BKT:stä
 - Koko ulkomainen velka 30 % BKT:stä
- Inflaatio ja työttömyys historiallisen matalalla
 - Vuosi-inflaatio 2 % 1Q20
 - Työttömyysaste 4,7 % 1Q20

Talouspolitiikkaa on kevennetty melko maltillisesti

- Talouspolitiikkaa oltiin keventämässä jo ennen kriisiä
 - Budjettimenojen lisääminen 6-7% vuodessa 2020-22
 - Sosiaaliset kysymykset ja kansalliset projektit
 - Keskuspankin ohjauskorossa laskutrendi
- Budjettimenoja ei aiota leikata, mutta toistaiseksi ei ole julkaistu myöskään lisäbudjettia
- Suoraan koronaan liittyvissä tukitoimissa on edetty maltillisesti
 - Pääosin finanssipoliittisia toimia, rahapolitiikka tukenut
 - Etenkin alkuvaiheessa painopiste toimissa, joilla ei ole suoria budjettivaikutuksia
 - Toimia kohdistettu pk-yrityksille sekä työttömille ja lapsiperheille
 - Tukitoimet keskittyneet toistaiseksi välittömän tilanteen helpottamiseen

Rahapoliittiset toimet

Venäjän avainkorko ja kuluttajahintainflaatio

Lähde: Macrobond/Venäjän keskuspankki ja Rosstat.

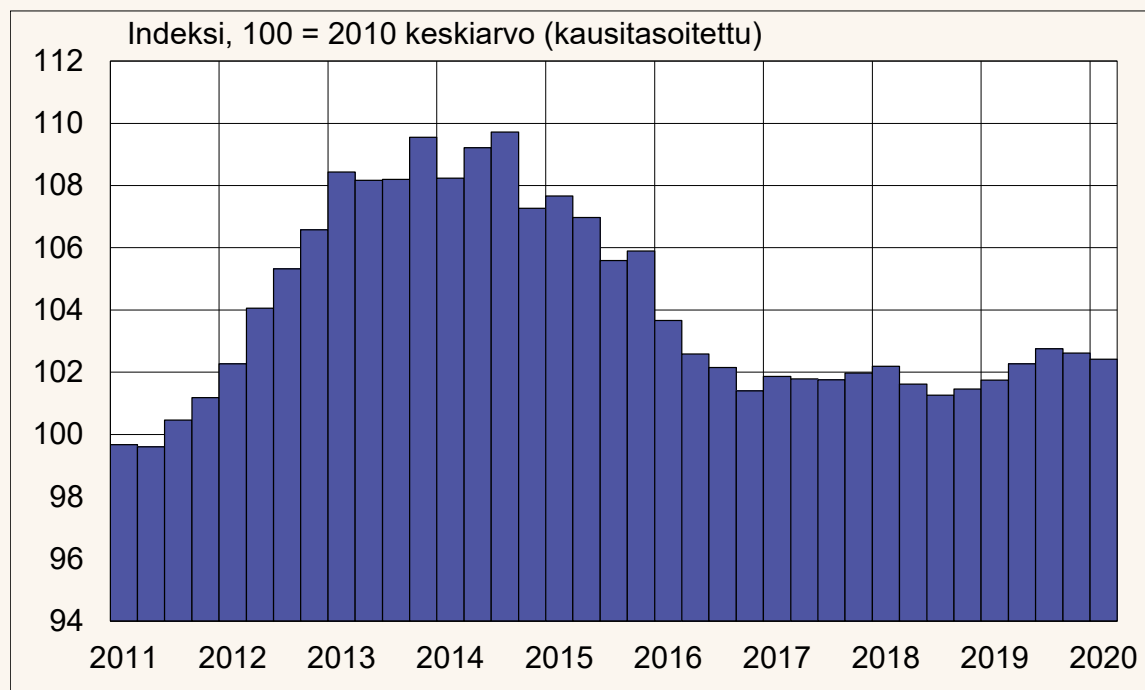
- Ohjaukseen lasku huhtikuussa
 - Korko 5,5 %
- Likviditeetti
- Valuutan myynti
 - 9 mrd. USD maaliskuussa
- Pankkisektorin sääntely
- Pk-yritysten luoton tukeminen

Finanssipoliittiset toimet

- Finanssipoliittisten tukitoimien kokonaisarvoa vaikea arvioida
 - Laaja kirjo erilaisia toimia: tuetut luotot, valtion takuut, maksujen lykkäykset, tulonsiirrot aluebudjetteihin jne.
- Suoraan budjettiin vaikuttavien toimien arvo noin 1100 mrd. ruplaa (1% BKT:stä)
 - Terveysturvajärjestelmän tuki
 - Yrityksille: palkkatuet, vero- ja maksuhelpotukset, korkotuet
 - Kotitalouksille: ylimääräiset tuet lapsiperheille, korotetut työttömyys- ja sairauspäivärahat
- Lisäksi erilaisia hallinnollisia toimia
 - Tarkastusten vähentäminen
 - Konkurssien jäädyttäminen
 - Lisenssien automaattinen pidentäminen

Tukitoimia on pidetty riittämättöminä

Venäläisten kotitalouksien käytettävissä olevat reaalitytulot

Lähde: Rosstat, BOFIT.

- Monet venäläiset talousasiantuntijat ovat vaatineet mittavampaa elvytystä
- Suurin osa yrityksistä ei ole tyytyväisiä tukitoimiin
 - Ongelmat tukien saamisessa
- Pääosa venäläisistä pitää sosiaalisia tukitoimia riittämättöminä
 - Kotitalouksien ostovoima ei ole toipunut edes edellisestä kriisistä
 - Tulot supistuvat ja työttömyys kasvaa
 - Palkalliset vapaapäivät?
 - Heikot puskurit
- Tyytymättömyys hallintoon on kasvanut

Venäjällä olisi vielä varaa lisätä tukitoimia, mutta se kaventaisi talouspolitiikan liikkumavaraa tulevaisuudessa

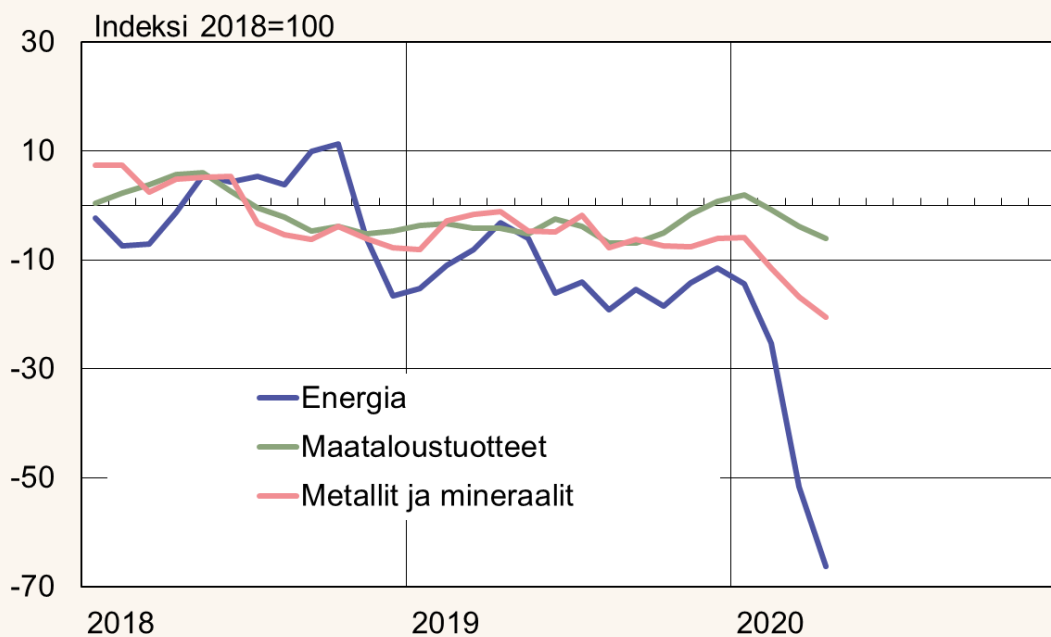
- Venäjällä on jonkin verran mahdollisuuksia lisätä menoja
 - Finanssiministeri Siluanovin mukaan rahastovaroja on tämän vuoden lopussa jäljellä noin 7 % BKT:stä
 - Valtion velan kasvattaminen
- Nykytilanne on kuitenkin äärimmäisen epävarma
 - Koronapandemian pitkittyminen
 - Öljyn hintakehitys
- Toistaiseksi Venäjällä on jatkettu viime vuosien varovaista talouspoliittista linjaa, mutta lisätoimia voidaan tarvita

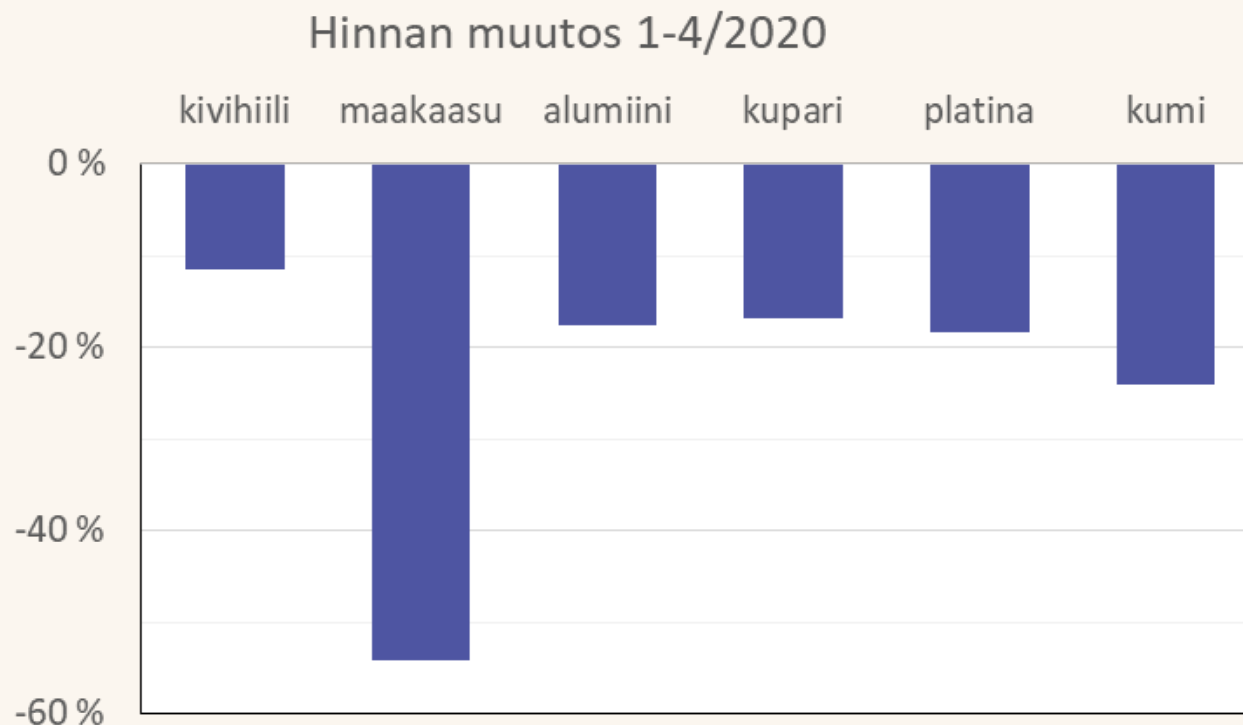
Venäjä ja öljymarkkinat

Laura Solanko
Siirtymätalouksien tutkimuslaitos (BOFIT), Suomen Pankki

Koronatoimet leikkaavat raaka-aineiden kysyntää ja painavat hintoja

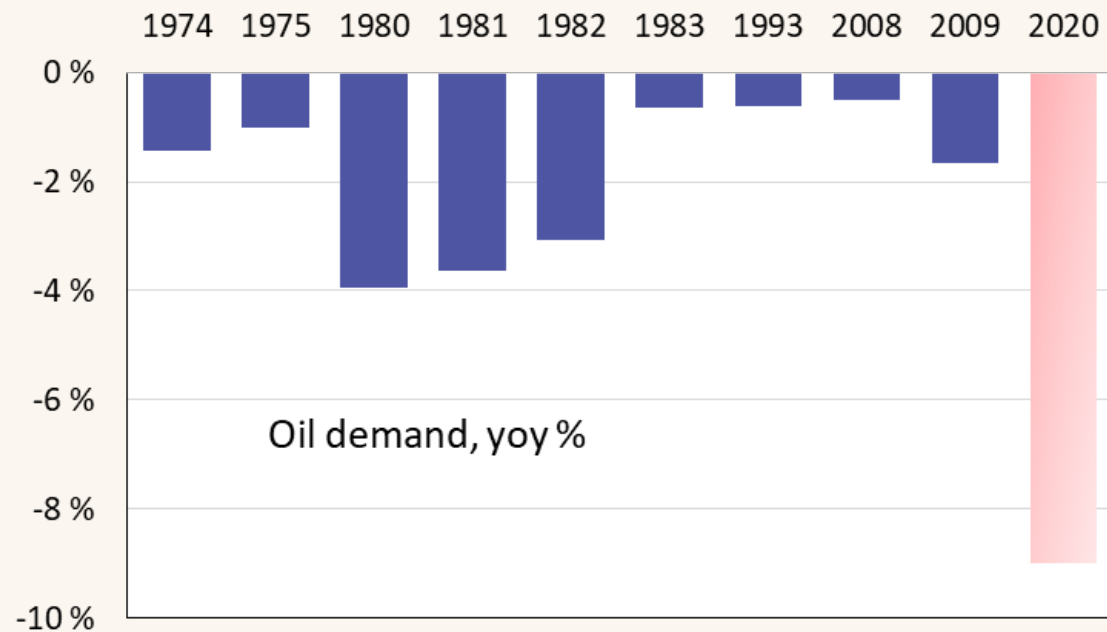
Lähde: World Bank Commodity Outlook Data, May 2020.

Lähde: WB Commodity Markets Outlook Data May 2020.

Öljymarkkinoiden tilanne on ennennäkemätön

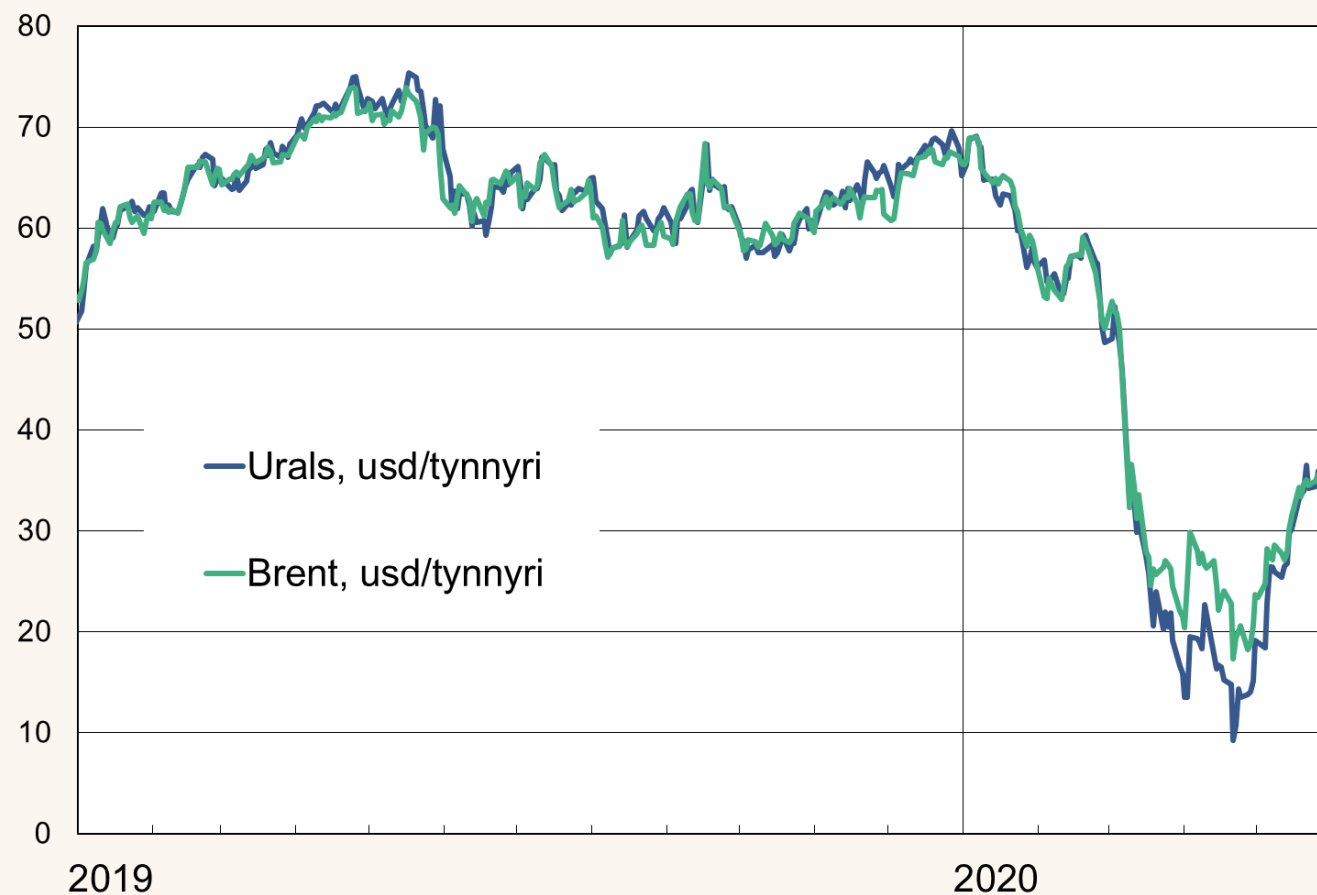
Öljyn kysyntäshokit 1960-2020, vuosimuutos

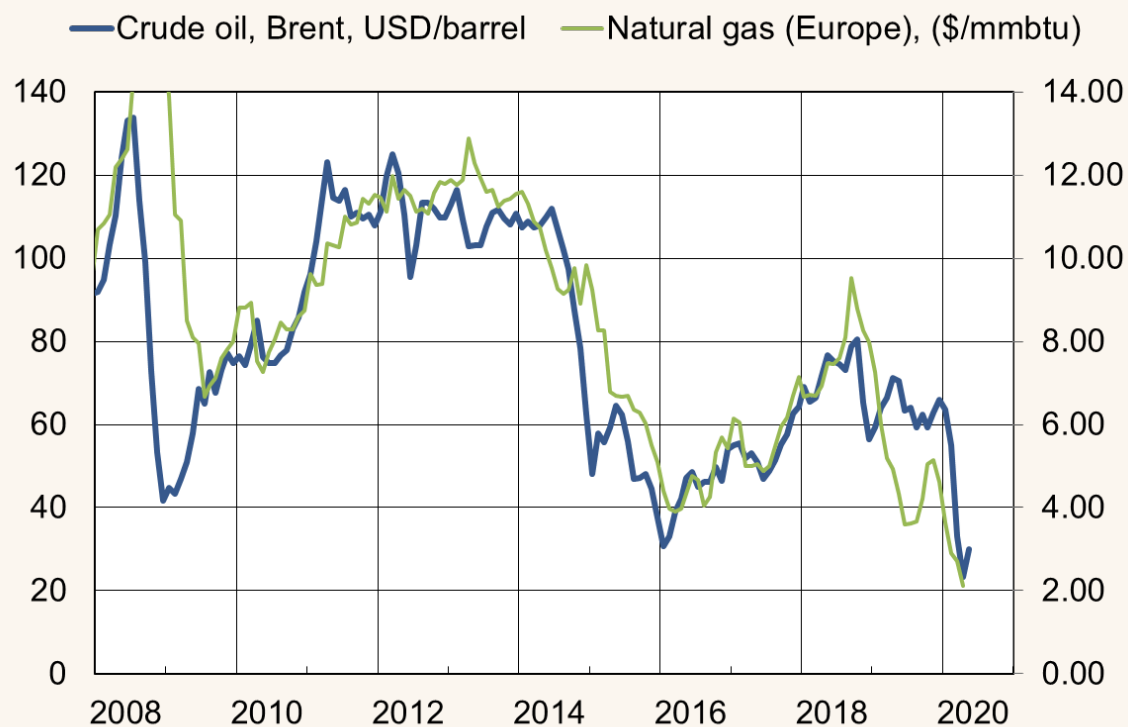
Lähde: BP World Energy Review, 2020: IEA demand forecast.

- Kysynnän romahdus ja OPEC+ sopimuksen raukeaminen
- Uusi sopimus huhtikuussa
 - OPEC+ leikkaus -10mb/d ei vielä tasoita markkinoita
 - Tuotanto supistuu myös mm. Yhdysvalloissa ja Kanadassa

Raakaöljyn hinta reagoi nopeasti

Venäjän talous on altis öljymarkkinoiden heilahteluille

Lähde: World Bank Commodity Outlook Data, May 2020.

- Öljy- ja kaasuteollisuuden suuri rooli
 - Viennissä
 - Valtiontaloudessa
 - Rahoitusmarkkinoilla
 - Kiinteissä investoinneissa
- Julkinen talous kestää vaihteluita aiempaa paremmin
 - Verojärjestelmä -> valtiontalous ottaa iskun
 - Kelluva valuuttakurssi ja budjettisääntö

Sekä öljyn hinta että tuotanto supistuvat tänä vuonna

Lähde: EIA.

- Venäjällä liki kaikki raakaöljyn tuotanto kannattavaa noin 20 usd/b tasolla (IEA)
 - Mutta valtion öljytulot jäävät olemattomiksi
 - Investoinnit lykkääntyvät, rupla heikkenee
- Tuotannon supistaminen
 - Kaikki tuottajat kärsivät
 - Kiinan rooli vientimarkkinana kasvaa

Kiitos!

Venäjä-tietoiskun videotallenne ja esitykset ovat katsottavissa verkkosivuillamme osoitteessa <http://www.bofit.fi> tilaisuuden jälkeen.

BOFIT SUOMEN PANKIN
SIIRTYMÄTALOUKSIEN
TUTKIMUSLAITOS

www.bofit.fi

[@BOFITresearch](https://twitter.com/BOFITresearch)

BOFIT
VENÄJÄ
-TIETOISKU

Ajankohtaisia teemoja Venäjän taloudesta ja talouspolitiikasta